

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurca si Duminec'a, Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{3}$ galbini mon. sunatoria.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 98.

Braslovu 30|18 Decembre

1871.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Eterna memoria celor, cari -si iubescu natiunea romana mai pre susu de tot, cu fapte mari nimosa, ce le pastraza memori'a si dupa mormentu, ca a decurundu fericitului

Jova Popoviciu!

† In 18 Dec. clusianii petrecuta la mormentu pe fericitu in Domnulu repausatulu in 16 **Petru Pulu**, c. r. supra-locuteint la regim. de linie alu regelui Wilhelm III. de Niederlande Nr. 63. Inmormentarea s'a templatu cu tota solenitatea dupa rit. gr. cat. prin preutii locali si capelanulu gr. c. castrense, petrecutu de intelligent'a romana si de tenerimea studiiosa dela gimnasiulu rom. cat. locale. Fericitulu a morit de oftica, capatata inca in an. 1859 in Itali'a: au fostu unu individu moralu-religiosu si zelosu nationalistu, de alta parte pastratoriu. Tote aceste le a dovedit cu pietate ecsemplaria si prin fapta. Ca crestinu bunu s'a imparatasit cu ss. sacamente, ca zelosu nationalistu din pucina substantia a lasatu o sumulitia si natiunei sale, pre care multu a amat'o, si adica pentru fondulu Academiei romane 300 fl., la asociatiunea trans. rom. 150 fl., la studentii din gimn. dela Naseudu totu asemene. Fia'i tieren'a usiora si memori'a neuitata! —

— Iosifu Macedoniu Popp, fostu protoc. la aula regia transilv., repausandu au testatu 18.000 fl. 8000 fl. se se ajute copii neputintios de lucru, 1500 fl. pentru didirea beser. din Miletu, 1500 fl. pe beser. din Budaculu romanu si 132.000 fl. pentru frate si sora. —

Macedoniu Popp fiu alu f. maioru c. r. din reg. II romanu confinariu, fiu demnu de tatalu seu inca a esternisatu numele familiei cu fapt'a sa. Fia'i tieren'a usiora! —

Braslovu 29 Dec. 1871.

In Vien'a s'a deschisu senatulu imperiale in 27 Dec. cu unu ceremoniale forte serbatorescu. Imperatulu si imperatés'a intrandu in sal'a fura primiti cu aclamatiuni scomotose. Cuventulu de tronu fu intreruptu de aplause dese. Pasagiulu: „Poporele austriace suntu cadre de dreptu de statu; ele dorescu ordine si pace“ a fostu primitu cu cele mai iubilante aplause.

Min. Carolu Auersberg are 91 deputati ministeriali si 109 opositionali, prin urmare, deca opozituna va intra tota in senatu, atunci ministeriulu seu se va redica de asupra partiteloru si va abdice de orce cestiuni min. seu -si va da dimisiunea; noi credem pe cea d'antaia, ca-ce declarantii moravoboemi er' se afla vre 40 si cu greu voru intra in senatu, pana candu nu se va modifica constitutiunea totu de catra aceia, cari o facura in prejudiciul federalistilor. Federalismulu, care si in Marea Britania -si ie terenu pe di ce merge mai mare, afla si in istoria si vointia poporilor, der'si in cuventele de susu din mesagiul sprijinu. — Depende multu ordinea si pacea poporilor dela recunoscerea drepturilor perfectu egale, si dela garantiele secure de vietia nationale politica, fara cari

pacea si ordinea numai temporariu prin fortia se pote carpi de pe o di pe alta; inse cu suprematia dualistica nu va reinvia nici odata. —

In Romani'a domina o crise rapita de celu mai poternicu gastricismu. Dupa ce din tota tier'a protestele in contra conventiunei Bleischröder au inundat més'a verde, fara a se citi; dupa ce insedintia secreta a camerei se descoperi si citi una epistola secreta a vizirului catra Domnulu Romaniei, si poporulu destulu de intelligentu spre a nu mai crede apucatureloru de a lu speria cu invasioni si cu comisiuni, conferintie europene, deca nu va adera la conventiunea pretensa de bismarkiani, nu inceteaza a-si manifesta resimtiele sale prin proteste in diurnale, reclamandu; apoi in camera insedintia din 13 si 14 Dec. v. la desbatore conventiunea, sub numire de regulamentarea decisiunei din 5/17 Iuliu a. c., propusa, atitia spiritele si mai multu si proiectul minoritatii sprijinitu de 48 deputati se crede, ca se va primi spre linstirea si mantuirea Romaniei de cursele bismarkiane. Eca cuprinsulu scrisoarei viziriale si judecati importun'a potentia a lui Bismark:

„D. de Bismark nu me mai lasa in pace, espuindu-mi drepturile suzerane ale Turciei si cerendu-mi se intervinu in Romani'a in favorea detentorilor de obligatiuni; eu nu voi de locu se intervinu, sciendu bine, ca n'am acestu dreptu; mai sciu, ca cerendu-mi se intervinu are de gandu se dè si altor'a acesta pofta si se deschida astfelii o cestiune, din care Turci'a pote se perda mai multu decatul ori care, prin urmare me marginescu a-ti comuuică ce -mi cere d. de Bismark, si se te rogu se me scapi odata de acesta belea.“

Eca ce dice marele viziru dupa multa staruinita prusiana, inse d. Stratu, agintele disu alu Romaniei la Constantinopole, care in desperare de causa a fostu pusu se vorbesca, adauge:

„Se se voteze indata concesiunea Bleischröder, ca-ci altfelii se face conferintia europeana.“ — „R.“

Romanii de studiu si pusetiune sociale mai inalta, inse totuodata si nationalisti mari, acoperindu sub vestimentele cele mai mohorite, din caus'a conjuratelor elemente asupra romanilor daciani, cele mai devoutate anime, si resolute a resuscita interesele fratietatei latine, calatorescu prin provinciele latine, desfacandu camerele animei daco-romane, ca se cetesca fratii loru de una si aceeasi origine pe tote fibrele ei inascut'a amore si sympathia catra densii. — Tocma primimu diurnalulu officiale „Il Vessillo delle Marche“ din provinci'a romana Macea, intre Ancon'a si Rom'a, cu una epistola simatica a d. Nic. de Rossetti cu datu Neapole 14 Nov. 1871, in care insinuaza sympathie si sufereintile romanilor danubiani, cari dorindu doriea unu congresu alu limbei latine, si acum la una espositiune in Rom'a se spera, ca va fi representata tota ras'a latina, a carei confederatiune ar' fi salutaria pentru civilisatiunea si pacea Europei si a poporilor iubitiorie de libertate. —

In Franci'a Thiers misca tote, ca ministeriulu si adunarea se se reintroneze in Parisu, capital'a lumei, care da Franciei prestigiul cautatu. Itali'a arméza militiele, si gen. francesu Faidherbe merse in Itali'a spre a impiedeca vre noua aliantia cu Germania, care simtiendu simptomu despre o alianta rusu-francesa, vrea a reinnoi alianta cu Itali'a. —

Denumiri la judecatorie.

Scimu, ca si deputati romani dela diet'a din Pest'a au facutu pasi la ministrul justitiei r. ung., ca celu pucinu la judecatorie se nu se ignoreze romanii apti; inse ministrul Bittó se luà dupa informatiunile mai vertosu ale br. Apor; atata e deajunsu, ca se scimu inainte, ca dintre 800 decrete de denumiri preanalte si alte mii mai mici ministeriale pre pucine s'au conferit romanilor in proportiunea numerică a natiunei si a barbatilor ei mai apti in comparatiune cu altii, cari pentruca suntu maghiari li se preferira.

In Braslovu asesori suntu: DD. Ioach. Pánzczél, Fridericu Neugeborn, Iuliu Brennerberg, Stefanu Russu rom., Mich. Arzt si Iosifu Popp jude singulariu in Braslovu. Subjudi: Dr. Frider. Schnell, Daniele Eitel, Ios. Vizy; secretari Iosifu Filtsch, Franc. Jonás; procuratur'a de statu r. ung. Adolf Kenyeres procurorul de statu, Adolf Bock subprocurorul. Samuel Binder directoru cancelariei; Traugott Boyer oficiale; cancelisti: Frid. Schiel, Paulu Jako, Alfred Schnell, Enr. Eitel si Georg. Russu. Carl Hermann maestru de carcere; Peter Gross adjunct protoc. funduariu, Alois Contersweller cancelistu la prot. f.

La judec. sing. din Braslovu cancelisti: Oskar Alesius, Martinu Goldschmidt, Adolf Adami.

La judec. sing. din Satulungu: Thomas Langer jude singulariu, Carl Török subjude, Ludov. Boiko cancelistu. — In totu distr. Brasiovului 1 asesori, 1 judec. sing. si 1 cancelistu, adica 3 : 30. ?!

In Fagarasiu. Ases. dd. Carl Bistrail, Iosifu Barabás, Gregoriu Maieru, Iovianu Stoica, Alex. Fülep jude sing in Sarcia, Nic. Penciu jude sing. in Zernesci. Subjudi: Georg. Negrea, Kolomán Herszényi, Georgiu Fagarasiu. Secr. Dr. Alex. Uzoni, Ioane Ivanoviciu dir. cancel., Gabr. Jakab ofic. Cancelisti: Ios. Schuller, Nic. Nagy, Ioane Cinte; conducat. cartii fund. Petru Para, cancel. Berlia Davidu, G. Balog carcerariu. Cancel. jud. sing. in Sarcia: Conrad Riedel, Demeter Plotz, Iuliu Könczey si in Zernesci Georgiu Macaveiu. Chiaru in districtulu Fagarasiului proprt. 10 romani intre 22 denumiti!!! Eca, ca partit'a deákiana vre a ne deakia si Fagarasiu! atata ne e de binevoitoria!!!

In Sibiu: Fridr. Schuster, Béla Tamássy, Karl de Hennenheim, Wilh. Müller, Fridr. Zweier, Peter Rosca si Iosifu Siulutiu. Jude sing. in Sibiu Fridr. Wolf, in Sebesiu Carl Leonhard, in Mercurea Gustav Wendel, in Nocrich Wilhelm Drotleff. Frumosa respectare! Subjudi: Ludovicu Fuchs, Ferd. Papistu, Ioane Badila. La Sebesiu Ioane Paraschivu, la Mercurea Ioane Macealariu, in Seliste Ioane R. Maximu; secret. Ios. Csiki si Lud. Sonnenstein. Nic. Alemanu directoru canc., Mich. Dezsö, Hermann Sigerus ofic. de canc. Cancelisti: Samuel Gross, Gustav A. Bielevitz, Carl Dörner, Lud. Klein, Demetrie Munteanu si Petru Pinciu. Alb. Teutsch, Ernst Schneider, Vasile Ardeleanu, Fridr. Kotz in Sebesiu, Nicolae Tronca in Seliste, Ioane Tecontia in Nocrich, Mih. Schuster carcerariu, Bas. Greavu in Mercurea. Ergo 10 romani la 34 denumiti!!! De aici incolo si mai reu.

In Mediaș: Asesore curții jud. e singuru Ioane Pinciu; dir. canc. f. vice-prefectu Stefanu

Ladai; Ioane Gerasim u subjude, Dionisiu Romanu cancelistu si la Balaciu jude cercuale Al. Surdu, adica 5 romani facia cu 24 sasi si maghiari.

In Sighisior'a cu Cincu si Rupea unu singuru subjude Paulu Banutiu: 1 rom. intre 22!!!

Apoi la curtea judecatorésca a Bistratiei nici unu romanu, déca Patriciu Barbu ofic. de canc. si Ladislau Pap de Zaprock nu suntu romani!!

In secolu egalitateli pronunciate cu atata emfase partita deákiana s'a eternisatu inaintea romanilor si cu aceste denumiri. Grabiti activistolor de i sarutati pitioare si manele, cari v'au adiatu cu atata favore! — — —

In comitate la Clusiu: Ases. Iuliu Szentiványi, Ios. Pintea, Leontinu Popu, Albert Dorgo si I. Nestor.

In Mociu Alecs. Darabantu subjude si Ioane Siulutiu ofic. de cancel. Cancelisti I. Fenesanu, Tamescu Gregoriu. Jude la Abrudu Bosiota Lad. Desiu Frink Andreiu, Cice Ioane; la Dev'a Balomiri Ioane; la Belgradu Muresianu, dór' nu Ioachimu? La Aiudu Moldovanu Nicolae, Ios. Laszlo, Pap Ioane si la Turd'a Dionisiu Siulutiu. Afara de Clusiu pucini, de batere de jocu! Vedem inca odata, cum intielegu maghiarii fratietaea. Fia de invetitura fraternalilor si activistolor seci! —

— Aideti se ne formamu si disciplinamu in una partita nationale romana mai tare decatu stanc'a Cibleisului, care organizata se lucră pentru binele romanului, mai antaiu pentru tota necesitatate cele mai neaperate comune, cum e si „**academi'a de drepturi**“, din care se pote esf si din normalisti buni juristi practici atatia, cati judi satesci si notari ne trebuie, nu pentru alta, decatu! pentru că se nu perdem din mani si comunele si notariatele, ca atunci ne vomu musca buzele, ca nu amu inceputu cu „academi'a de drepturi“ privatim, mai antaiu pentru juridic'a practica, cata face de lipsa, că se sustienemu — concurrent'a la — autonomia comunale, ca in doi trei ani ne vomu trezi cu notari si judi comunali toti maghiari, apoi? — Mintea romanului din urma! Care va mai fi jude satescu, déca nu va sci esplica legea comunale si si cea municipale? Apoi introducerea legei comunale inca e la usia si tu romane nu te ingrigesci! macaru in scóle de adulti a te familiarisa cu aceste legi, că se nu remani matur'a veneticilor?!

Fundulu scolasticu si scólele poporale in desfintiatulu regimentu romanu I de granitia.

(Capetu.)

Corespondentii din „Albin'a“ imputa comitetului administrativu, ca acesta voiesce la sine-si a lula dreptul de inspectiune asupra scóleloru, tocma si in afacerile interne, asupra caroru au a dispuse numai comunele respective, — ca comitetul fara a cere macaru opinionea comitetelor scolastice, si pana acum a denegatu partea cuvenita din interesele acelui fondu pentru acele scóle, a caroru comune si au esprimitu dorint'a loru de a sustine caracterulu confesionalu, si ca invetiatorii numai pentru cuventul, ca dorescu a-si cauta scutul loru sub inspectiunea senateloru besericesci au remas pana astadi fara léfa, cum am dice pe ultima.

Speciosa pretensiune! Comitetul centralu, că representante si administratoriu fondului scolasticu, se n'aiba dreptu a inspectiona preste scóle, si a-si castiga informatiune despre scóle si resultatulu invetimentului din scólele sustienute din acelu fondu, si numai comunele respective se-si inspectioneza scólele fara inspectiune mai inalta. Comitetu scolasticu in intielesulu § 39 recunoscetu, a carui opinione se o céra comitetul administrativu pe aici inca nu eksista, tocmai din cauza catoriloru, ér' déca voiescu a intielege pe celu confesionalu greco-oriental, acela inca n'a trecutu anulu, de candu a primitu 700 fl. v. a. din fundulu de monturu, fara de a ratiocina pana acum, si déca totusi invetatoriul n'a primitu léf'a regulatu, atunci senatulu besericescu l'a lasatu fara léfa, cum am dice pe ultima; si acelu senat, déca ar' mai fi primitu si in anulu acest'a vreo 700 fl. totusi ar' puté dice, déca ei place, ca comitetul administrativu a lasatu in-

vietiatoiu pe ultia. Alt-cum invetiatoriul scólei centrale din Hatieg, de candu s'a predatu fondul comitetului centralu spre administrare dela Iulia. a. c. primește léf'a sa regulatu si anticipative, si mai fara greutate decatu mai inainte.

Se mira corespondentii de procedur'a comitetului administrativu cu atatu mai vertosu, ca astazi intrég'a opinione publica romana este pre langa sustienerea scóleloru confesionali. — Acést'a o scimu si noi prea bine, inse scimu si caus'a, pentru ce, si unde? Déca d. e. asociatiunea transilvana ar' posede unu fondu atatu de mare, catu se pote subventiona mai multe scoli ar' fi óre opinionea publica romana pentru acea, ca acele se fia confesionali? óre academia romana de drepturi projectata de aceeasi asociatiune luava caracteru confesionalu si ce feliu? de siguru va remané cu botediulu: academi'a romana, si totusi natuinea se va mantui.

Tocma cetim in Nr. 93 alu Gaz., ca fericitulu mecenate Jova Popoviciu din Lugosiu a testatu natuinea 100.000 fl. v. a. fara osebire confesionala, nu cumva se voru periclitia institutele sustinende din acelu fondu fara caracteru confesionalu?! Si gimnasiulu din Caransebesiu acum inceputu óre mantuiseva fara botediul confesionalu? De siguru se voru mantui, si cultur'a nationala va inflori in acele, precum si in tota scólele sustienende din fundulu scolasticu alu desfintiatului regimentu romanu I. — Apere domnii corespondenti caracterulu confesionalu alu scóleloru impreuna cu noi in acele comune, unde déca confesiunile nu voru tiené scoli corespundietorie legei, din lipsa midiulócelor se va in grigi inspectiotorulu comitatense de dotatiunea scólei comunale séu de statu, ca-ci atunci cine va plati, acela va aduce si invetiatoriu, de unde va voli, si apoi in acestu casu intrég'a opinione publica romana va fi pe langa sustienerea scóleloru confesionale; ér' la reunii si asociatiuni literarie si scólastice curatul nationali, precum este si ceea a fostului regimentu romanu, se le damu pace si sementia certelor confesionali se nu o aruncam si acolo spre a impiedeca cursulu institutiunei si a ne face de risu strainilor.

Preste intrebarea, cumca in reunii are de a intra membrulu respectivu de buna vóia cu aplicare la obiectulu presentu amu trecutu, pentrua cum a intratu cineva in institutulu militari de granitia, si cum s'auchiaratu granitiarii pentru stramatarea fondului de monturu in fundu scolasticu, si óre toti singurateci au voitu acest'a, e unu lucru superatu, si inaltulu regim a concretiutu reprezentantie generale, de a decide preste modalitatea, cum se se aplice acelu fondu la scopulu destinatu, carele este educatiunea poporului in fostele locuri granitiare, care modalitate se si cuprinde in statutele sanctionate de Maiestate si in normativul invetimentului aprobatu de representanti'a generala din Septembre a. c.

Mai departe dicu acei corespondenti, cumca domnii dela comitetul administrativu suntu toti ómeni moritori, si nici unulu n'a inchiatu contractu cu mórtua, fia macaru pe 20—30 ani, — cumca in 80—100 de ani, unde voru mai fi fostii granitiari? unde va mai fi chiaru si umbr'a unui comitetu administrativu, care se inspectioneza aceste scoli? Ve intrebamu si noi pe dvóstra, óre domnii dela senatele confesionali nu suntu toti ómeni moritori, si fiinduca mai in tota comunele granitiarie totu acei ómeni forméza si senatulu besericescu, cari si eforia scolaria profana, voru fi acestia nemoritori ca membrii senatului confesionalu scolasticu? de siguru in ambele casuri toti suntu moritori, ér' comitetul administrativu că corporatiune morală nu 80—100 de ani, ci 1000—2000 de ani, ba déca va voli Dumnedieu in veci, séu totu atatu catu si consistorie diecesane, pote trai de si membrii singurateci din ambele corporatiuni suntu moritori, si morindu unii se inlocuiescu cu altii; ér' granitiarii de acum si déca suntu moritori loculu loru lu voru suplini urmatorii legitimi despre ce e prevediutu in statute.

In urma acei corespondenti afirméza, ca si densii totu scoli nationali voiescu că si comitetul administrativu, inse tocma pentru aceea dorescu ale ingradi sub scutulu besericei, unde ori cum le afla mai sigurate, decatu a le lasa sub scutulu unor ómeni moritori, cari nu ne potu da nici o garantie, inse adaugu, se fia bine intielesi, ca nu sub scutulu preutimej. — Asia déra sub scutulu mireniloru, inse că la confesionalisti, ca-ci alt-cum nici mirenii nu potu dă garantie.

Socotescu domnii corespondenti, cumca nici o asociatiune, nici o corporatiune nationala că atare nu mai pote lucra nemicu, socotescu atatu de morosa natuinea, că atare, catu numai se i se servéscataina s. maslu, si se o deplangemu, déra se se pote

ajuta nici decatu? Candu déra poftescu că se i lese comitetul administrativu se-si aléga insii caracterulu si inspectiunea scolaria, fiinduca aici numai döue confesiuni romane suntu bine reprezentate, nu dovedescu alta, decatu poftă de a suprematisa, de a reinnoi certa confesionala, carea prin sanctionarea statutelor din 1870 de sene a caldiu, si intre 84 comunitati din fostulu regimentu romanu singuru greco-orientalii din Hatieg, pretendu unu Extra-Wurst, ba tocma unu ce imposibilu, ca-ce dupa § 37 alu statutelor intr'o comuna romana granitiareasca numai o scóla se pote sustiné, ér' unde suntu döue confesiuni, déca s'ar lua caracterulu confesionalu, o confesiune maiorisandu pe cealalta ar' taiá in dreptulu autonomiei cesteia, — séu in sensulu normativelor ministeriali susu memorate, redicanduse döue scoli, comitetul centralu ar' fi ocupat numai cu pertractarea si resolvirea pretensiunilor unei séu altei confesiuni.

Déca representanti'a generala ar' fi voitu scoli confesionali, si a statori ceva normative mai vertosu pentru comunele mestecate, de siguru ar' fi intrebatu si pe respectivele ordinariate, precum a facutu regimul in privint'a statutelor din 1864, candu acele s'a fostu asternutu acolo spre aprobare, si a caroru pertractari resultat era se fia, ca remanendu caracterulu confesionalu, fondu in tregu se se imparta proportionatu intre confesiunile regimentului, si fiacare confesiune se-si aplice par-tea sa spre scopulu institutiunei in cointelegera cu comitetele granitiaresci de acea confesiune. Inse acést'a cadiendu, si representanti'a generala primindu statutele, dupa cum se afla deja sanctionate; preste cestiunea confesionala inca amu trecutu; la carea a se reintórcé numai representanti'a generala pote fi indrepatita, ér' nici decatu singurateci din unele comune, precum dicu corespondentii.

Nu ne indoim, pre langa tota aceste, ca on. comitetu administrativu, că organu ecsecutivu alu decisiunilor representantie generale, dupa dispusiunile energice si pana acum contestate, pe basea legei, a statutelor sanctionate si a normativului de invetiamantu, decisiunea representantie pentru amplificarea scólei presente intr'o scóla normala cu trei invetiatori o va ecsecuta in celu mai scurtu timp, ér' redobandinduse si regaliale o scóla reala séu gimnasiu pentru acestu tienetu va fi numai la loculu seu. —

Mai multi fosti granitiari rom. din opidulu Hatieg.

Din comitatul Clusiu.

Domnule Redactoru!

Că on. publicu cetitoriu alu pretiuitului diuaru „Gaz. Trans.“ se aiba cunoientia esacta despre resultatulu alegerilor membrilor romani ali comitetului comitatense din comitatul Clusiu, mo grăbescu a ve informa pre scurtu despre starea lucrului. Debo inse se premitu

a) că asia imbucuratoriu resultat nu ve potu aratá, dupa cum s'ar cuvení intr'unu comitat cu majoritate romana. Caus'a e mai cu séma legea electorale, de carea astazi in secolu luminare debese ne sia rusine inaintea Europei, care lege, că se nu pote esf multi alegatori de nationalitate nemaghiara, sustiene privilegiul de nobilitate, si virilitatea pre langa tota egalitatea de atate-ori accentuata, de si intr'altele privilegiale au incetatu. Ba precum se vede diu proiectul ministeriale, privilegiul de nobilitate pentru alegori se va sustine si pre venitoriu pentru celi ce lu au in presente, sub pretecestu, ca legea nu voiesce se lipsesc pre nimene de drepturile avute, de si cum disei in altele lipsesce pre unii si altii;

b) ca romanii din comitat si au compusu facia cu alegerile aceste unu comitetu centralu sub presiedinti'a protop. gr. cat. din Clusiu, carele s'a pus in corespondintia cu subcomitetele formate in cercurile alegatore. Ecsemplu demnu de imitatu pentru romanii din alte comitate.

Adeveratu, ca unii din membrii subcomitetelor nu au desvoltatu energia de ajunsu, dér' altii meritza tota laud'a, cum e intre altii d. vice-protop. onor. Ioane Hosszu, parochulu Feiurdului D. Cosma, dd. propri. Iacobu Moga si Ludov. Simonu, D. Trombitasiu si altii;

c) ca unii dintre maghiari din centrul au pacat cu comitetul centralu alu romanilor la propunerea acestora, voindu se aléga fratiesce diumete romani si diumetate maghiari in fiacare cercu. Aici amu se marturisescu, ca celu mai mare zelul si bunavointia a aratatu in privint'a acest'a d. jude primariu Paula Macskási.

Pactulu inse s'a estensu numai la partea su-

periora a comitatului, si in partea inferioara la cercu Fratei, din cauza, ca comitetul central roman si a fostu tiparit si espedat siedulele la alegatorii romani, ca maghiarii intardieau (?) cu compunerea siedulelor pactate, si timpulu alegiloror era forte aproape.

Dorere! ca frati maghiari din cercuri nicairi s-au tienut de pactul facutu*) de celi din centrul, ci au alesu numai vreo cativa romani. Asia cu privire la cercu Fratei s-a facutu compromisu intre maghiarii din centrul, si intre comitetul central al romanilor, d' maghiarii de acolo au votit se insiele pre romanii de acolo, ca ce au stersu pre romanii din consenatiunea facuta intre romanii si maghiarii din centrul. Acest'a observandu-o romanii au impartit siedule de ale sale.

Numai maghiarii din cercu Siardului s-au aratat mai loiali facia cu romanii distingunduse in acest'a d. Lészai Ferencz. Nu potu lasa neamentit nici aceea, ca d. Gyarmathy Zsigmond a influintat in cercu Huedinului intre unii alegatori maghiari, ca se ajute cu voturile pre romanii, si in urm'a acesteia s-au potutu alege 5 romanii in cercu acel'a.

Aceste premitendu-le trecu la enararea rezultatului alegiloror, carele e urmatoriul:

In cercu Geloului din 21 alegundi s-au alesu	3 romani.
Huedinului din 22	5 "
Siardului din 21	8 "
Milasiului din 19	19 "
Mociului din 18	5 "
Tecei din 20	6 "
Siopteriului din 22	10 "
Fratei din 18	17 "

Sum'a: 73 romani.

Din 73 alesi suntu deja verificati 57, 5 insi au se dovedesca, ca suntu cunoscute de a fi membrii comitetului comitatense, er' pentru 11 insi, cari au abdisu (?) de ce?) se va face alegere noua suplenta.

Adaugandu la celi alesi vre 15 virili, vom ave cam 80 romani in comitetul comitatense si asia mai bine de a 5-a parte, care numeru, oricum, facia cu alte comitate, si cu impregurările in cari ne aflam, nu e chiar de totu neimbucuratoriu, ca e chiaru mirare, ca avemu si atatia dupa cele intreprinse din partea unor oficiali maghiari, ca de si bunavoint'a unor'a mai susu insirati nu se poate nega facia cu romanii, totusi abusurile altora facia cu noi debe se le marturisim, precum de exemplu aceea, ca in cercu Mociului diu'a alegerei s'a facutu cunoscute alegatorilor numai in preser'a alegerei tardiu, er' in alu Siopteriului judele procesuale a culesu cu forta (?) siedulele romanesce dela romani, si le a impartit maghiare compuse de elu si partit'a sa*).

Ajurea s'a disu alegatorilor din partea derelor se mărga la alegere numai alegatorii celi dupa fumuri, spundulise, ca acestia voru fi de ajunsu.

Afara de acest'a din cauza privilegiului de alegere alu nobililor, cari in unele comune su forte numerosi, asia dispropoziune a urmatu, catu de exemplu in cercu Geloului mai bine de diumitate din intregu contingentul celor 503 alegatorilor d'au 2 comune a Suciagului si a Geloului cu sum'a de 306, intre cari majoritatea o facu nobilii celi multi, intre cari, precum mi se spune d'ra si judanii ar' fi scrisi in consenatiunea alegatorilor din 1869*).

Dorere! cauta se inregistrezu ticalosie facia cu alegorile din cestiu si din partea unui roman, carele fiindu preutu, in locu de a conduce turma sa cu ocasiunea alegorilor, siedulele romane trimise lui de catra subcomitetele romane spre impartire intre poporanii sei, le a datu tota neimpartite in man'a judelei procesuale, carele le a nemicuitu, si a impartit siedule maghiare facute de partit'a sa. Numele preutului acestuia de astadata lu tacu*)

*) Maghiarii uni cauta si cu argintulu lui Iuda a face pactari, d' cu tota maiestria, orunde voru a castiga catu de pucinu terenu politicu, inse lu facu, nu ca se se tieni de elu, ca ei ridu de sinceritatea si parola europeana, ci pentru a insielat mai cu mare securitate pe europeeni, ce tieni la cuventulu datu, martora e tota istoria, de candu au venit in Panon'a — si totu li se mai crede? — R.

*) Judele procesuale, déca a facutu potentia, trebuiea redusu la ordine, ca alegatorii suntu toti liberi pe votulu loru. — R.

*) Escesele ar' trebui tota revindecate. — R.

*) N'ar trebui crutiati, ca se scimu pe viitoru, de cine se ne ferim, retacutu va mai re-

pentru credu, ca fapt'a de mai susu a comisul mai multu din prostia decatu din reutate.

Preste totu potemu dice, ca frati maghiari din comitetul Clusului, precum de alta data, asia si acum au premersu altoru comitate cu exemplu de una mai multisióra loialitate facia cu romanii. Vomu vede cu ce dreptate se voru arata si cu ocasiunea alegorilor oficialilor comitatensi. (Fiti securi, ca cu cea ca funea in sacu. — R.)

Incheiu cu oftarea, ca atotu-potentele Ddieu se aduca odata preste patria nostra timpulu acelu de auri, in care natuile conlocuitorie se nu mai fiazeloze pe un'a facia cu alt'a, si prin urmare se nu se nevoiesca pururea a se scurta un'a pre alt'a in drepturi, ci se se considera ca nesc sorori nu a pre alt'a, ajutoranduse impromutatu in progresu si cultura.

Primiti destint'a-mi consideratiune etc.

..... u.

Respusnulu

ministrului ung. de instructiune la interbeliunea dlui Babesiu in sied. camerei represent. din 17 Decembre 1871.

(Capetu.)

La a dou'a intrebare, prin carea amu doritu a afia, ca dlu min. nu semte necesitatea si urgenția de a infiinti scole medie si pentru cei de alta limba? — domnul ministru pre scurtu mi raspunde, ca numai atunci si acolo s'ar pot semti obligatua a deschide scole medie noue, unde lipsescu de totu scolele de statu, seu unde cele existinti nu ajungu pentru trebuintia. Eu, domnilor, credu, ca lips'a si trebuint'a este evident, celu pucinu in privint'a scolelor reali lips'a este batatoria la ochi, pentru in trég'a Ungaria si in partile banatice nu exista nici macaru o unica scola reale, in carea studiale s'ar mai propune si in alta careva limba decatu cea maghiara! Déca deci aici, intr'acestu punctu, lips'a si trebuint'a nu este pipabile si nu se recunosc, — unde insusi dlu ministru n'a fostu in stare a citat macaru un'a scola reale, in carea s'ar da instructiunea si in alta limba decatu cea maghiara, apoi eu nu mai sciu, cum si ce felu se fia atare lipsa, pentru ca ea se se recunosc! Eu repetu, ca — nu cunoscu nici macaru un'a scola reale de statu cu limba nemaghiara de propunere.

Dicu asia d'ra si aici ca si la prim'a intrebare: **Ddieu se ferésca** pre ori-ce natu seu nationalitate de astfelu de ingrigire pentru cultur'a sa prin parintescu guberniu, precum este ingrigirea guberniului maghiaru de cultur'a poporului nemaghiare din patria! (Scomotu in partea drépta.) Eu reflectu pre onor. casa, se nu iè in gluma cuvintele mele. Asupra cestiu de nationalitate, ca cestiu de potere, — poate se incapa si ironia; suntu de aceia cari nu se voru supera pentru acest'a: d' ea, cestiu de nationalitate, ca cestiu de cultura, atatu este de serioasa si — importante, incatu nu poate fi obiectu de gluma si de siéga. Pentru ca, repetu si aici, care statu nu se ingrigesc de cultur'a poporului sale, acel'a n'are viitoru; existint'a lui este de prisosu; pentru ca in diu'a de astadi cultur'a este unicul scopu si unic'a basa, pre care si pentru care poate se existe unu statu. (Adeveru, — asia este!)

A binevoitu dlu ministru totu la acestu punctu a aminti si aceea, ca gimnasiul romau din Brasovu se da subventiune din partea statului, tocmai asia si gimnasiul serbescu din Neoplant'a, er' celiui Beiusianu din partea fondului relegionariu.

Mi se impare, onor. casa, ca — candu este vorba de spese trei milioane florini, pentru scopurile instructiunei publice, atunci — este o adeverata ironia a aminti aceea, ca Brasovului se dau 4000 fl., Neoplantei 8000 fl., Beiusianu 2—3000 florini, parte din bugetulu tierii, parte din fondulu relegionariu. Cu totulu alta sprijinire asi fi astepatatu eu din partea statului pentru acele sipte milioane de cetatiani nemaghiari ai patriei. Acea amintire a dlu ministru adeveresc tocma aceea ce eu amu observat in interbeliunea mea, cumca adica pentru scopurile culturale ale poporului nemaghiare abia unu micu procentu se folosesce din bugetulu comunu. Eu in interbeliunea mea n'amu vrutu se dicu, si nici asta data nu dicu, ca prin intrebuintarea unei sume atatu de mari numai pentru cultur'a unei nationalitati, s'ar comite o nedreptate; nu, feresce D'omne! nu voi afirmá, ca 3

peti, i se poate crede la unu ticalosu ca acesta, care poate gauri solidaritatea in soldulu dusmanilor politici. — R.

milioane suntu pre multu pentru scopurile de cultura ale poporului de limba maghiara; fia macaru de trei ori atat'a, fia 9 milioane, seu macaru si 30 de milioane: d' nedreptatea este, candu pentru scopurile de cultura ale celor alalte popora nemaghiare se intrebuintea numai unu micu procentu! Si acest'a este la ce amu dorit a atrage atentiu-ne onor. case, acest'a este nedreptatea ce trebuie se-si resbune contra patriei!

Pre bine mi este cunoscutu, onor. casa, ca candu unu popor, o natu se afla in posesiunea poterei, nu pre s'a indatinatu a se ingrigi de interesele celor alalte nationalitatii; atare natu este ametita, este imbatata de potere, si nu voiesce a pricepe si a recunoscere drepturile altor'a. D' — pentru Ddieu, domnilor! d'ra vedeti, ca constelațiunea politica nu este astfelu, incatu poterea ce o posedeti, se fia ascurata macaru pre 20—30 de ani; ba ea, adeverulu vorbindu, nu este secura nici pentru trei dile (ilaritate). Ce? — d' ea depinde dela gratia unei persoane, si — astadi acea persona se-si retraga gratia, sa dusu poterea intrăga! — Si tocmai pentru aceea, pre catu timpu aveti poterea in mana, nu treceti cu vederea, domnilor, de a vi imprimi cea mai santa detorintia patria, carea se cuprinde intru aceea, ca scopurile de cultura ale singuracilor nationalitatii se se promoveze de o potriva, ca acelora se se intinda intru asemenea modu, acelasi midiulce de cultura.

La a 3 si a 4 intrebare pre stimatulu d. ministru n'a gasit cu cale a respunde deadreptulu. Dsa mai multu s'a provocatu la aceea, ca exista dejă unele institute, in cari aspirantii la profesure se prepara fara diferinta de nationalitate. D' eu asi fi dorit, si amu si atinsu deadreptulu in interbeliunea mea, ca dlu ministru se ni fia arata: pana intru catu a facutu si pre cei de nationalitate nemaghiara partasi la stipendiale de statu? Astfelu de casu mie mi este necunoscutu; n'am auditu ca macaru unulu se se fia impartasit u atare beneficiu.

Dlu ministru ca de deslucire a amintit u a ceeea, ca de astfelu de stipendiu se impartasiesc cei demni seu binemeritati. D' aici apoi este curiositatea, ca demni si binemeritati suntu pururea numai aceia, pre cari dlu ministru si omennii sei ii afla demni; si dintre ai nostri nu afla nici odata, nici pre unulu demnu. Si cumca este asia, si cumca si insusi dlu ministru se vede a fi semtitu acest'a, dovada destula este, ca-ci dlu ministru aducundu si aminte de concursu promite pe viitoru publicarea de concurse, pentru impartirea stipendialor de statu. Impartirea prin concursu spre tota intemplarea trebue se multiamesca mai multu. Déca pre langa concursu s'ar mai observa si aceea, ca comisiunea ponderatoriu se nu fia compusa de membri numai de nationalitate si partita, atunci tare credu, ca s'ar face multiamire generale. Asia d'ra in viitoru, candu astfelu se va pasi, atunci va pot fi vorba de multiamire; pentru presente si trecutu in se, dupa insusi recunoscintia dlu ministru, nime nu poate se fia multiamitit.

In caus'a universitatii dela Clusiu, d'u ministru a binevoit u da acea deslucire, cumca §§ 18 si 19 ai articulului de lege 44 din an. 1868, nu lu obligea a luá in consideratiune limb'a natu romane. Asia se vede, ca dlu ministru puve totu pondulu pre acei §§ de lege.

Eu in se mi permitu a reflecta pre dlu ministru, ca acele dispusetiuni legale nu eschidu seu nu oprescu pre guberniu si pre delegatiune de a se ingrigi de cultur'a mai inalta a poporului in propriu loru limba; acele dispusetiuni nu oprescu ca dlu ministru in projectul seu de organisare a universitatii se propuna respectarea dupa cuvintia a limbei romane. D' dlu ministru nu promite de felu atare propunere, ci dice numai, ca substanteaza projectul seu casei, va depinde dela inteleptiunea casei a dispune in acesta privintia.

Candu unu ministru depune pre mes'a legelatiunei unu project de lege, atunci maioritatea guberniului din cuprinsulu acelui projectu dejă scie, ca guberniul ce doresce a se vota si ce nu. Eu deci tocmai pentru acest'a asi fi dorit, si credu cu totu dreptulu, ca dlu ministru in projectul seu se fia facutu propuneri in acesta privintia; ba si mai multu asi fi asteptat, aceea adica, ca dlu ministru aici in casa se-si vră redică vocea pentru de a arata, cumca astfelu de propuneri suntu neapratu necesarie. Ca-ci, domnilor, ori cum ne vom socioti despre maioritatea precumpanitoria a nationalitatilor transilvane, ea da tierii cei mai multi aperatori si porta cele mai multe sarcini publice; trebue deci ingrigit de cultur'a ei, déca este ca ea se iubesa si se apere constitutiunea si patria.

De multe ori amu auditu afirmandu, ca Un-

gari'a are neaperata trebuintia de Transilvania, fiinduca acésta este fortaretia de aperare a ei. Ei bine, déca este asia, apoi trebuie ingrijit, că garnison'a fortaretiei se fia amica, nu dusmana; insă cu modulu de pana acum prin negrigarea ei totale, nu o veti castigá de amica.

Din aceste cause eu ve rogu seriosu, forte seriosu, se nu priviti cau'a culturei cu nepasare, ci se binevoiti celu pucinu in acésta privintia a dispune, că fiu patriei de alta nationalitate se se impartsiesc de aceleasi midiulóce de cultura, că si nationalitatea maghiara.

Si asia eu lasu judecatii si prudintiei onorabilei case, a luá spre sciintia séu la desbatere respunsulu dlui ministru; — fiindu eu despre aceea convinsu, ca domniele vóstre, că patrioti maghiari onesti, déca vi veti consultá anim'a si conscientia, si déca ati aplicá respunsulu dlui ministru la a vóstra nationalitate intre asemenea impregiurari, nu poteti fi indestulati cu acel'a. Eu de altmintrelea mi voiu face a mea detorintia (aprobare din stang'a estrema).

Dupa acésta lectiune buna, la intrebarea președintelui, majoritatea luá spre sciintia respunsulu ministrului. Se scolă drépt'a si cea mai mare parte din stang'a centrale, din stang'a estrema in se nici unul; ér' dlu Dr. Miletics strigă cu voce inalta că — nu primesce respunsulu ministrului!

Dintre romani nu erau de facia decatul numai vr'o doi guvernentali, si — spre onore li fia disu, n'amur observatu se se fia scolatu cu majoritatea.

Dlu Csernátonyi tremurandu de necasu, se scolă că se faca o observatiune la regulamentu. Se vaieră adica, catu de reu este, ca dupa astfelu de reflec-suni, unde se dicu lucruri ce n'ar trebuí lasate ne-combatute, — nu mai este permis u vorbi.

A fostu numai că se dica ceva, se-si usiureze anim'a. Ca-ci regulamentulu nu opriea pre dlu ministru că se mai resunda, nici nu oprieá cas'a, se iè obiectulu la discusiune formale, precum tocmai dorieá interpelantele.

Vorb'a e, ca dlu Csernátonyi ar' fi dorit unu modu, că altii se pótova vorbi, dér' Babesiu se nu li pótova respunde. Intieleti si generosi mai suntu acesti domni stapanitori ai nostri. — D. „Alb.“

Cronica esterna.

„Monitorul“ Romaniei publica in frunte a-cesta:

„Din sorginti sigure guvernulu fiindu informatu, ca compania austriaca de navigatiune pe Dunare transporta gropuri cu bani si corespondintie ale postei usiora dela o localitate la alt'a a teritoriului romanu in profitulu seu, fara a tiene comptu de conventiunea postale incheiata la 1868 cu guvernulu I. R. austro-ungaru, prin care se interdice asemenea urmare ori-carei companii de navigatiune si in contra legei, prin care se reguléaza monopólu postale, se face cunoscutu, pentru sciintia generale, ca, dovedinduse acésta contravenire la legile si conventiunile tierei, culpabilulu va fi pedepisut prin aplicarea art. 83 pana la 89 din legea telegrafo-postale.“ —

S'au pusu in neactivitate deodata 2 maiori, 5 capitani, 6 locotenenti si 2 sublocotenenti, că neapti de servitii. —

— Numirea c. Andrassy de min. imperiale, cu toté, ca se acceptă diplomaticesce din partea Rusiei cu zimbire, totusi a produsu in muscali unu resimtiu de amenintiare. „Golos“ publica din nou unu forte aspru articulu contra Austriei, in care sustiene, ca departarea dlui de Beust si a dlui de Kellersperg nu este numai o schimbare personale, ci o adeverata lovitura de statu. Prin numirea dlui Andrassy politic'a austriaca devine o politica curatulungurésca.

Ultimulu seu discursu a fostu o declaratiune de resboiu slaviloru.

Inse cine scie ce s'ar puté intemplá déca Rusia va luá armele spre a luá inainte atacului! Unu resboiu pentru protegerea slaviloru dela vestu va fi forte populariu in Rusia.“ —

Rom'a 22 Dec. Comitetulu camerei a adoptat cheltuiel'a extraordinaria pentru aperarea tieri. Facundu alusiune la eventualitatea unui resbelu cu Francia, ministrulu de resbelu a declaratu, ca niscesemenea grige nu potu fi intemeiate, ca Francia nu pote voi a face unu resbelu, dera ca este util de a se prevedé tote casurile.

Versailles 23 Dec. Comisiunea de initiativa a respinsu cu 200 voturi contra 9 propunerea de reintorcere la Parisu. — „Mon.“

Varietati.

Discursu publicu.

Duminec'a in 31 Dec. va diserta d. profesore gimn. Dr. Nicolae Popu despre istoria romanilor din Transilvania. Inceputu la 11 ore, in sal'a gimnasiului romanu de aici. —

— Duminec'a in 19/31 Decembre a. c. la 10 ore ante-prandiu, se voru imparati, că si anu, — in sal'a gimnasiului romanu, vestimente copiilor si copilelor pauperi dela scólele romane din Brasovu pentru bucuria nascerei Domnului — si usiurea miserandei seracii. — Onor. publicu, care doresce a asista la acestu actu este cu onore invitatu.

Comitetu.

— Duminec'a sera se tienù ér' convenire romana, cu canturi, musica si declamatiune spre multumirea publicului. De ce nu latiti acésta reuniune departe printre romani, cu deosebire gimnastic'a preste totu?! —

— Firmele Carl si Albert Schmidt, Zell si Arzt, Felter si Aronsohn au luatu in arenda cu 62.501 fl. pe anu redicarea acciseloru si a tacseelor de consumu pana la finea an. 1874, dór' se va sterge deficitulu de 44.000 fl. alu cetatei Brasovu de estu anu. — Ajutoriulu pentru scólele populare confesionale s'a asemnatu pe 1870/71. Ar' fi timpulu, că se se sistemeze odata pentru totdeaun'a că curentare anuale. —

— A esitu de sub tipariu cartea intitulata: „Dictionariu topograficu si statisticu alu Romaniei“ cuprindendu descrierea a 20.000 nume proprii teritoriale si anume: muntii, déluri, magurile, movile si vaile, riurile, pirale, lacurile, baltile, apele miner. si insulele judeciale, plasile, orasiele, tergurile, tergusioare, satele, catunele si locuintele isolate, monastirile, schiturile, cetatile vechi si ruinele, locurile inseminate prin batalii etc., precedatul de „Geografi'a si statistica tierei“ de Dimitrie Fründescu, referendaru statisticu in ministeriulu de interne. — Aprobata de ministeriele de instructiune si interne.

Acetu uvragiu cuprinde 38 $\frac{1}{2}$ côle 80° séu 616 pagine, si se afia de vindicare la toté librariile din capitala, cu pretiu de 5 lei noi.

Doritorii din celealte orasie se voru adresá la cancelariele prefectureloru, éra cei din strainatate, la d. Soecu et Comp. librariu in Bucuresci, calea Mogosioi'a Nr. 7. — Asteptamu exemplariu.

— D. Paulu Cieslar, editoru opul. „Resbelulu franco-teutonicu din 1870—1871 de Bujor“), e provocat de prenumerantii din Brasovu, că se le tramita continuarea opului; altfelu de ce se totu amana? —

Nr. 10.610/1871.

Escríere de concursu.

Spre ocuparea tuturor posturilor de padurari si jutari séu paditorii de padure pentru padurile comunali se scrie prin acésta concursu cu terminulu pana la 30 Ianuariu 1872.

Locurile ce suntu de a se ocupa, suntu urmatòriile:

1. Unu padurari cu salariu anuale de 1000 fl. v. a. si cu unu pausialu de calatoria de 200 fl. si cu unu deputatu de lemne de 12 stanjini, in se fara cortelu naturalu si diete intre marginile teritoriului seu de oficiu.

2. Cinci padurari de revieru cu salariu anuale de cate 700 fl. si 120 fl. pausialu pentru calu cu obligamentulu de a tiené fiacare cate unu calu de calarit, mai incolo cu unu deputatu de lemne 6 stanjini, cu cortelu naturalu, si in fine cu diete de 2 fl. pe dì afara de teritoriul seu. Fiacare dintre acestia padurari e datoriu revierulu seu de padure alu mesura in terminu de 3 ani dela asedarea sa in postu si alu imparti dupa calitatea lemnelor de taiatu.

3. Doi adjuncti de clasa I-a cu cate unu salariu anuale de 500 fl., 120 fl. pausiale de calu, cu obligamentulu pentru fiacare adjunctu de a tiené unu calu de calatorit, cu unu deputatu de lemne de cate 6 stanjini, fara cortelu naturalu si diurne.

4. Unu adjunctu de clasa II-a cu salariu anuale de 400 fl., 6 stanjini de lemne, si la calatorii afara de teritoriul seu unu diurnu de 1 fl. pe langa rebonificarea tacesei cailor de poste, fara cortelu naturalu si pausialu de calu.

5. Siesespredieci jutari séu paditorii de padure cu salariu anuale de cate 200 fl., unu pausialu anualu de cisme cu 5 fl., cu 6 stanjini de lemne, cu imbracamintea oficioasa in natura.

6. Dóuedieci si patru jutari cu salariu anuale de cate 150 fl. v., unu pausialu anualu de cisme cu 5 fl., mai incolo cu cate 6 stanjini de lemne si cu imbracamintea oficioasa in natura.

Acésta se publica cu acelu adausu, că competentii pentru postu de padurari se-si inainteze cererile loru provediute cu documentele despre studiile forestiere, si despre aplicarea loru de pana acum, si despre cunoscerea limbeloru patriei; éra jutarii se-si astéerna cererile loru provediute cu documente despre etate, ocupatiunea si mai dinainte, si despre cunoscintia celu pucinu a unei limbi din tiéra in graiu si in scrisu — la acestu magistrat pana la terminulu susu numit.

Brasovu in 6 Decembre 1871.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Cursurile

la bursa in 29 Dec. 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 44	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 " 28	" "
Augsburg	—	—	115 " 70	" "
Londonu	—	—	116 " 70	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	60 " 70	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	71	" 55	" "	" "
Obligationile rurale ungare	78	" —	" "	" "
" temosiane	75	" —	" "	" "
" transilvane	76	" 50	" "	" "
" croato-slav.	—	" —	" "	" "
Actiunile bancei	—	—	812 " 50	" "
" creditului	—	—	327 " 50	" "

2000 parechi ghete de copii, si
alte de dame si cavaleri.

INCALCIAMENTE.
In depositoriulu principalu de ghete alu lui
H. Schwarze si I. Sabadeanu

iu strat'a vamei langa gimnasiulu catolicu, se afla preste 2000 parechi de ghete (pantofii) pentru copii de 1—12 ani, cele mai multe patentate, cu verfuri si cuie de metalu, pentru a caroru soliditate se garanteze. Din cau'a multimei celei insemnate de acésta qualitate, se vendu pe langa numerate cu 15% mai diosu, decatul pretiurile de fabrica.

Totu aici au sositu din Lipsi'a si se vendu cu pretiuri forte moderate ghete de érna cu si fara captusiala calda pentru dame si barbati.

Se primescu si se efectuiescu catu se pote de iute comande, de ori-ce forma si qualitate de incalciaminte.

Comande din afara se efectuiescu numai pe langa postcipare postala (Nachnahme), éra ghete, cari nu se potivescu, se reprimescu si se schimba.

La comande din afara se recere mesur'a lungimei pitiorului si numirea, déca pitiorulu este mai latu séu mai angustu.

Recomandam on. publicu acestu depositu bine assortat.

Schwarze et Sabadeanu.

2000 parechi ghete de copii, si
alte de dame si cavaleri.